

potegne za enakopravnost slovenske narodnosti, takoj uloži okrajni glavar svoj veto proti temu sklepu. In pri deželnem šolskem svetu ter pri namestništvu imajo okrajni glavarji zmiraj prav, okrajni šolski sveti pa nikdar. Sploh so okrajni glavarji neprijazni slovenske narodnosti, kar se pri raznih volitvah v deželi dostikrat jasno pokaže. Mržnja proti slovenskemu jeziku sega tako daleč, da se n. pr. tam, kjer stranke, občine ali krajni šolski svet zahtevajo, da se spiše zapisnik v slovenskem jeziku, ustavljajo tej želji.

Okrajni glavar na Ptuji, je še lansko leto, ko je bilo zbranih več občinskih zastopstev, — kakih 70 oseb, ki so bile samo slovenščine zmožne, — da se posvetujejo o zidanji nekega šolskega poslopja, se odločno uprli spisati slovenski zapisnik in jim dal na izvoljo, da naj podpišejo v nemščini spisani zapisnik.

Ko so posamični člani tega zbora se pritožili pri namestništvu proti takemu postopanju okrajnega glavarja, bil je spisovatelj dotične prošnje obsojen, da ima plačati 40 fl. kazni, katere je tudi moral plačati, ker je neki v pritožbi rabil preostre izraze.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Konjerejsko društvo

priredi letos premiranje konj v Ljutomeru, Ormoži, Mariboru in Žavci, g. Pahnerju v Mariboru podelilo bronasto svetinjo. Isto odlikovanje prejela sta tudi g. Reiter mlajši in g. Deller v Radgoni, častno diplomo pa kot izvrstni konjerejci: Alojz Ferenc v Staronovej vasi, Andrej Muhič v Cvetkoveh, Martin Stanič na Hardeku, pa Lovro Cajnkar v Savcih. Društvu pristopili so P. Emerih Šlander v Radgoni, Jož. Murza v Krapji, Jož. Janežič v Stari vasi, Mat. Senekovič v Šetarjevi, Franc Belaj v Sitancih. Na Klopnem vrhu na Pohorji prirejajo planinski pašnik za žrebeta.

O pridelovanji hmelja.

(Dalje in konec sestavka v 14. številki.)

H visoki ceni teh drogov pride še obrabljanje z vsakoletnim naoščanjem (špičenjem) trhlenenje itd. tako, da je drog v 10 letih odslužil. V novejšem času se je uže z vspehom jelo nadomestovati drage droge z dratom, ki je na kolih napeljan.

Ko je mladi hmelj prvo zimo prestal, prične se meseca aprila ali maja drugega leta odkopavanje rastlin do korenin, katere se popolnem odkrijejo. Odrežejo se vse mlade poganjke, vse zgornje postranske korenine in suhi prejšnjoletni ostanki ovijač. Pusti se samo en

glavni poganjek, ali k večemu pri prav močnih rastlinah dva. Spodnje glavne korenine se tudi vse pusté. Prav dobro je o priliki tega dela vsaki rastlini eno lopato komposta pridjati in potem še le z zemljo pokriti. Vsako tretje leto se hmeljišče popolnem gnoji; računi se na hektar 35 vozov po 10 met. stotov gnoja.

Pri obrezovanji od tretjega leta naprej pustita se ravno tako 1—2 poganjka, katera se v visoki 1 metra k drogu privežeta; privezuje se zmirom od desne na levo okoli droga. Meseca maja, junija in julija se hmelj dva do trikrat okoplje in ospe, vse stranske poganjke iz korenin se mu porežejo ter je paziti treba, da se ostalim ovijačam vrhi ne polomijo ali odtrgajo.

Oni del rastline, kateri se za pivovarstvo rabi in zaradi katerega hmelj pridelujemo, je cvetje. Kakovost pridelanega hmelja je odvisna od pravočasne trgatve. Ko prične cvet rumenkasto zeleneti, močno dišati, med cvetnim listjem nahajoča se moka tolsta postajati, prišel je čas trgatve; obrtgujejo se naprej zrelejše rastline.

Hmeljev cvet se mora po trgatvi varčno sušiti; to se prav dobro zgodi na prostornih in zračnih podstrešjih; za 100 kilogr. treba je 1¹/₄—1¹/₂ štirjaških metr. prostora. Med sušenjem treba ga je pridno obračati, in ko je suh, se ga spravi na kup ter se ga z rjuhami pokrije. Ako se pa hmelj dalj časa hoče spraviti, treba ga je v zaboje, kateri imajo vse špranje s papirjem zalepljene, dobro stlačiti.

Pridelek na hmelji od enega hektara določiti je težko, ker on še le od 4. leta naprej dobro rodi in ker se v 12 letih računi 6 slabih, 4 srednje in 2 dobri letini; povprečno se računi na hektar 10—12 metr. stotov hmeljevega cveta in 60 metr. stotov trstja listja.

Sledeča pregleda naj čast. bralce podučita o potrebi dela in denarja pri pridelovanji hmelja, ako računimo, da so vrste in rastline med seboj ena od druge 160 centimetrov oddaljene:

I.

Prostora ima vsaka rastlina štirj. metr.	2·56
na en hektar pride rastlin	3·906
pridelek od vmes sajene pese ali zelja met. stot.	70
drogi stanejo okolo	gld. 586
obresti v drogih naložene glavnice	29
en hektar dá hmeljevega cvetja, če ena rastlina 0·035 kilogr. dá kilogr.	137
„ „ 0·047 „ „ „	184
„ „ 0·070 „ „ „	273
„ „ 0·140 „ „ „	546
„ „ 0·280 „ „ „	1092
„ „ 0·420 „ „ „	1638

II.

D e l o	Delavni dnevi					
	za 1 hektar			za 100 rastlin		
	moški	ženske	otroci	moški	ženske	otroci
Odkrivanje, rezanje in okopavanje.	21	14	—	0·54	0·35	—
Vtikanje drogov.	35	—	—	0·89	—	—
Vožnja in druge malenkosti skozi 9 tednov.	30	30	—	0·77	0·77	—
Trikratno okopavanje in osipanje.	7	35	35	0·18	0·89	0·89
Izpeljevanje drogov in odsmukanje trsja.	21	30	—	0·54	0·77	—
Trganje cvetja.	—	—	52	—	—	1·33
Sušenje hmelja.	—	—	10	—	—	0·26
Spravljanje drogov.	4	—	—	0·10	—	—
Pokrivanje hmelja s prstjo ali gnojem.	20	20	—	0·52	0·52	—
Skupaj.	138	129	97	3·54	1·30	0·62

Sol neužitno za človeka pa ne škodljivo za živino je skušal storiti nek gospodar pri Radgoni s pomočjo petroleja. V petrolej namočeno sol je dal posušiti in potem porabiti. Za človeka gotovo ni pa če živini res ne škoduje, to je drugo in za poskušanje mogoče tudi nevarno vprašanje.

Hroščje leto imamo in torej bo treba hrošče po jutrih z dreves otresati, pobirati in pokončavati.

Vinski sejem v Zagrebu vrši se 24., 25. in 26. aprila t. l.

Sto panjev bučel imajo nekateri kmetje v Spodnji Avstriji in dobivajo toliko dohodkov, da plačajo vse davke.

Sejmi. 19. aprila Dobje, 20. aprila sv. Ilj pri Slov. Gradci, 21. aprila Vojnik, sv. Lenart v Slov. goricah, sv. Peter pod sv. gorami, Središče, Cirkovce.

Dopisi.

Iz Maribora. (Exfrater Konrad Nagela — Hočani — goljuf — tatje.) Pride

nekokrat ježek ves moker in zmrznen k lisici prosit strehe. Dobrohotna lisica ga vzame. Toda komaj se jež zagreje, začne se lecati in stegovati in z iglami zbadati na vse strani. Lisica se pritoži, jež pa jej reče: če ti ni prav, pa pojdi tavun. Takšni so sedaj nekateri k nam privandrani tujci. Komaj se ugnezdijo, uže hočejo nas domačine strahovati. Takšnim moremo prištevati iz Tirolskega prišedšega exfratra frančiškanskega, prav nepotrebne profesora Nagela. Na slovenski zemlji si služi kruh, a na vse kriplje dela proti nam Slovencem. V predzadnji „Marburgerci“ pozivlja celo mariborske gospe in gospice, naj branijo „schwarz-roth-gold“ ter mu pomagajo „den windischen Boden“ pridobiti za „deutsches Wort und deutschen Charakter, da pokažejo „die Einheit unseres Stammes“ in „unsere untersteir. Heimat“ ohranijo! Slovenci, varujmo se takih ježev! — V Hočah so šulvereinerji uže precej ljudi razdražili, posebno bohovskega Novaka pa so vsi siti; razvanjski šoštar pa bi rad, da bi mu celo s Pohorske srenje deco v šulvereinsko šolo nosili, kakor mačka mlade, ker jih doma ni zadosti. — Nek goljuf je v hračilnico vložil 50 kr., da je dobil knjižico in podpise uradnikov na ime „Dollar“. Potem je pa iz 50 kr. naredil 1500 fl. in hotel pri brodnarjevi vdovi pri sv. Petru zastaviti, če mu da 10 fl. Vdova hiti k županu in poslancu g. Fluherju. Toda goljuf med tem pobegne, da ga ni moči bilo prejeti. Hotel je goljufati druge, pa je sam sebe za 50 kr. opeharil. — V Cerkovcah so baje tatje krojaču Lenkartu pokradli oblačil za 50 fl.

Od sv. Križa pri Slatini. Tukajšnje slov. polit. kmečko društvo je dne 30. sušca od cesarjevič Rudolfovega sadjerejskega društva v sv. Jurji ob južni železnici podarjenih mu 500 jabelčnih divjakov deloma med svoje ude razdelilo, deloma jih izročilo šolskemu vrtu za nadalješnje odgojevanje. Ob tej priliki je naš domoljubni g. nadučitelj Škrabl kaj lepo razkazoval našim kmetom vse različne načine pravlilnega cepljenja, za kar se mu društvo zahvaljuje in ob enem prosi naj blagovoli še ob drugi priliki o drevoreji sploh in še o kakih drugih gospodarskih strokah besedo spregovoriti. Ker ni bil zbor, se toraj tudi ni napovedal nikamor. Društveni udje so sadike kaj radi sprejemali in napravljajo z njimi marsikteri celo nove poskušnje. Veselje do umne sadje-reje se tukaj vže lepo kaže.

Iz Slovenskih gor. (Šulvereinarji) so res modre butice. Tukaj ob slovensko-nemškej meji hočejo svoje ponemčevalne šole iz tal privabiti, da bi proti nebu štrlele, kakor s smradom napolnjene turške trdnjavice. Njihov namen ni, da bi se deca česa naučila, ampak da se jim kolikor mogoče prazne slame v tujščini